

Postrzeganie telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W naszym sierpniowym sondażu¹, po dwóch latach przerwy², powróciliśmy do problematyki zaufania do mediów. Interesowało nas, z jakich źródeł Polacy czerpią informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie oraz jak oceniana jest wiarygodność największych nadawców telewizyjnych. W tym roku skoncentrowaliśmy się na programach telewizyjnych, gdyż – jak wynika z naszych badań – telewizja pozostaje głównym źródłem informacji o bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie.

ŹRÓDŁA INFORMACJI O WYDARZENIACH W KRAJU I NA ŚWIECIE

Dla wciąż największej grupy badanych głównym źródłem informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie jest telewizja (52%), a na drugim miejscu pod względem częstości wskazań sytuuje się internet (37%). Stosunkowo niewielu respondentów informacje o bieżących wydarzeniach czerpie przede wszystkim z radia (5%) bądź z prasy (2%).

W ciągu ostatnich czterech lat bardzo wyraźnie wzrosło znaczenie internetu (wzrost o 16 punktów procentowych), a zmniejszyło się – telewizji (spadek o 12 punktów). W porównaniu z rokiem 2019 notujemy również spadek znaczenia radia (o 4 punkty), natomiast odsetek korzystających z prasy jako głównego źródła informacji, po odnotowanym dwa lata temu spadku, nie zmienił się.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (375) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

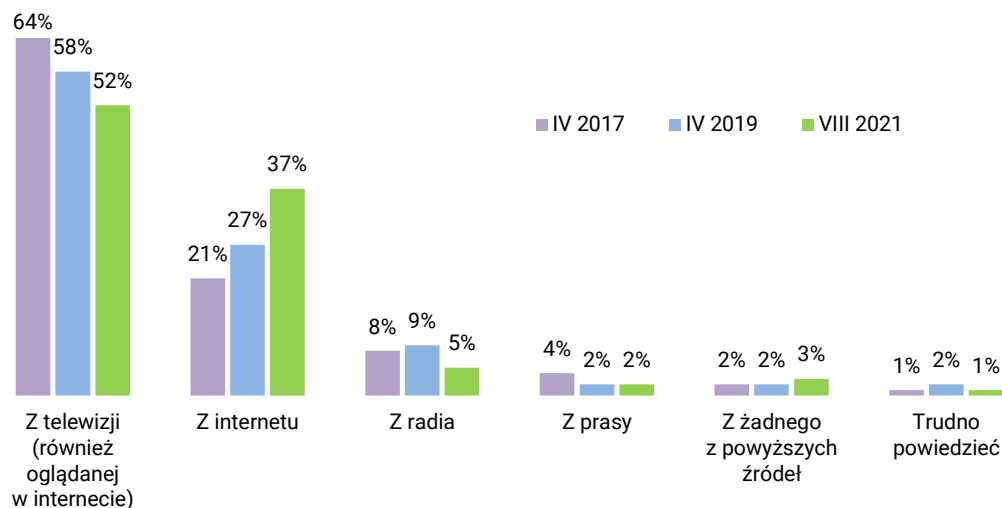
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 16 do 26 sierpnia 2021 roku na próbie liczącej 1167 osób (w tym: 62,4% metodą CAPI, 23,5% – CATI i 14,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Zob. komunikat CBOS „Wiarygodność mediów”, maj 2019 (oprac. M. Omyła-Rudzka, M. Feliksiak).

RYS. 1. Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie?

Korzystanie z poszczególnych mediów jest bardzo silnie zróżnicowane społecznie, a największe znaczenie w tym kontekście odgrywa wiek. Wraz z wiekiem rośnie znaczenie telewizji, a spada – internetu. W grupie najmłodszych respondentów, w wieku 18–24 lata, zdecydowana większość czerpie informacje przede wszystkim z internetu (78%), a relatywnie niewielu z telewizji (15%). Dla najstarszych ankietowanych, w wieku 65 lat i więcej, głównym źródłem informacji jest telewizja (85%), a bardzo rzadko internet (5%). Generalnie dla młodszych badanych, do 45 roku życia, głównym źródłem informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie jest internet, a dla starszych – telewizja.

Istotne znaczenie w tym kontekście ma również wykształcenie. Dla absolwentów wyższych uczelni ważniejszym źródłem informacji jest internet niż telewizja (57% wobec 32%), osoby z wykształceniem średnim równie często wskazują internet i telewizję (po 45%), natomiast respondenci gorzej wykształceni wyraźnie częściej wybierają telewizję niż internet (osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – 72% wobec 16%, z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 74% wobec 18%).

Uwzględniając inne charakterystyki społeczno-demograficzne można zauważyć, że dla osób o najwyższych dochodach *per capita*, a także dla respondentów mieszkających w dużych i największych miastach większe znaczenie ma internet, a mniejsze – telewizja. W grupach społeczno-zawodowych ponadprzeciętnie często z telewizji jako głównego źródła informacji korzystają emeryci, renciści i rolnicy, natomiast z internetu – uczniowie i studenci oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem. Biorąc pod uwagę poglądy polityczne można zauważyć, że częściej niż inni z telewizji korzystają osoby identyfikujące się z prawicą, a z internetu – utożsamiający się lewicą i centrum.

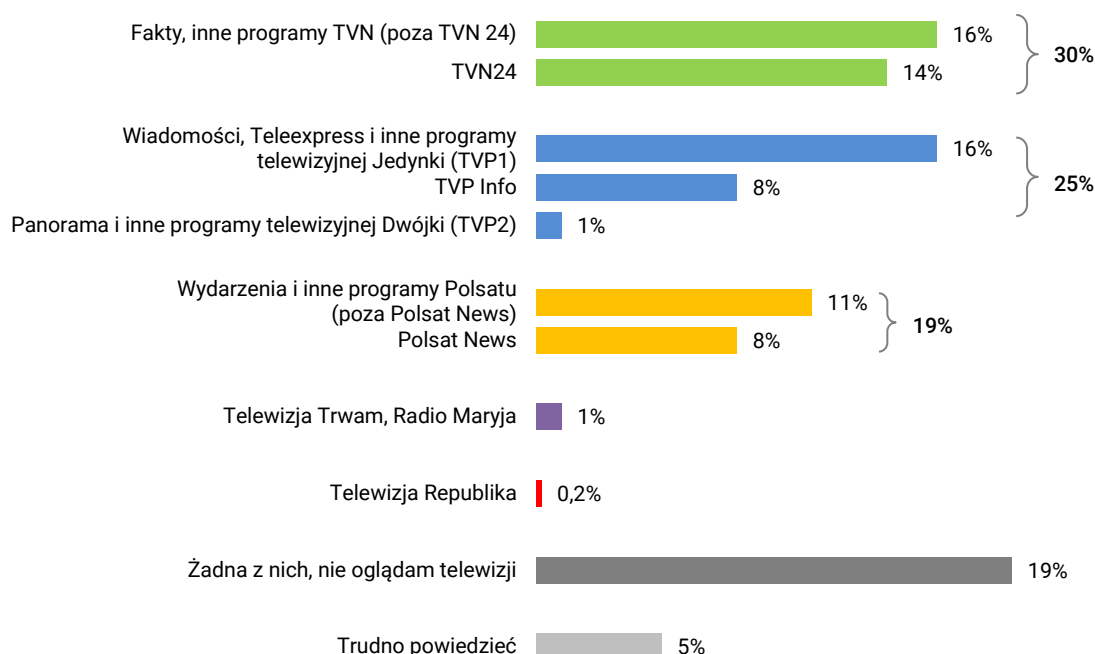
TABELA 1

		Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie? Czy:						Liczba osób
		z telewizji (również oglądanej w internecie)	z prasy	z radia	z internetu	z żadnego z powyższych źródeł	Trudno powiedzieć	
		w procentach						
Wiek	18–24 lata	15	0	2	78	5	0	115
	25–34	24	2	4	66	3	1	198
	35–44	35	2	8	50	4	0	225
	45–54	59	1	5	32	2	1	176
	55–64	74	3	3	16	3	0	191
	65 lat i więcej	85	1	7	5	1	1	256
Miejsce zamieszkania	Wieś	57	1	6	33	3	0	473
	Miasto do 19 999	59	4	7	27	3	0	159
	20 000 – 99 999	50	1	5	40	3	1	244
	100 000 – 499 999	42	2	4	48	4	1	169
	500 000 i więcej mieszk.	45	1	5	48	1	1	116
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	72	0	6	16	6	0	193
	Zasadnicze zawodowe	74	2	5	18	1	1	260
	Średnie	45	2	6	45	2	0	374
	Wyższe	32	2	5	57	3	1	334
Dochody na jedną osobę w gospodarstwie domowym	Do 999 zł	58	0	4	38			91
	Od 1000 zł do 1499 zł	62	3	5	27	3	0	166
	Od 1500 zł do 1999 zł	65	1	9	24	2	0	188
	Od 2000 zł do 2999 zł	47	3	7	42	0	1	161
	3000 zł i więcej	33	2	5	56	3	1	167
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	1	4	72	2	1	141
	Średni personel, technicy	40	2	13	45	0	0	47
	Pracownicy adm.-biurowi	41	0	8	48	3	1	88
	Pracownicy usług	38	1	6	55	0	0	75
	Robotnicy wykwalifikowani	42	3	5	48	1	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	51	2	9	38	1	0	44
	Rolnicy	70	0	7	20	0	2	55
	Pracujący na własny rach.	43	2	8	42	5	0	65
	Bezrobotni	44	2	3	39	12	0	20
	Emeryci	85	2	5	6	1	1	314
	Renciści	73	0	4	15	8	0	55
	Uczniowie i studenci	7	0	2	80	10	0	53
	Gospodynie domowe i inni	44	4	1	44	6	1	86
Poglądy polityczne	Lewica	46	2	5	44	3	0	237
	Centrum	43	2	8	43	3	1	285
	Prawica	64	1	4	30	1	0	391
	Trudno powiedzieć	55	1	5	32	5	1	194

Interesowało nas także, która ze stacji telewizyjnych jest dla badanych głównym źródłem informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie. Najczęściej w tym kontekście wymieniane były programy informacyjne TVN i TVN24 (w sumie 30%), w tym dla 16% najważniejszym źródłem codziennych informacji są Fakty i inne programy TVN (poza TVN24), a dla 14% – TVN24. Na drugim miejscu sytuuje się telewizja publiczna, która stanowi podstawowe źródło wiedzy o bieżących wydarzeniach dla 25% ankietowanych, w tym 16% ogląda głównie programy TVP1 (Wiadomości, Teleexpress i in.), 8% – TVP Info, a 1% – programy telewizyjnej Dwójki. Na trzeciej pozycji lokują się Polsat i Polsat News (w sumie 19%), przy czym Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News) stanowią główne źródło informacji dla 11% badanych, a programu Polsat News – dla 8%.

CBOS

RYS. 2. Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?

Z analiz wynika, że wybór określonej stacji telewizyjnej zależy w głównej mierze od poglądów politycznych i preferencji partyjnych. Programy TVN oraz TVN24 częściej niż pozostali wybierają badani identyfikujący się z lewicą, programy telewizji publicznej – respondenci utożsamiający się z prawicą, a Wydarzenia i inne programy Polsatu – ankietowani o poglądach centrowych i lewicowych. W potencjalnych elektoratach partyjnych programy informacyjne telewizji publicznej są wybierane zdecydowanie najczęściej przez wyborców Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską). Z kolei programy informacyjne TVN, a zwłaszcza TVN24 ponadprzeciętnie często oglądają wyborcy Koalicji Obywatelskiej. Zaznaczyć należy, że programy TVN i TVN24 są również stosunkowo często wybierane przez zwolenników Polski 2050 Szymona Hołowni oraz Lewicy. Natomiast Wydarzenia i inne programy Polsatu są preferowane częściej przez zwolenników Polski 2050 Szymona Hołowni niż przez popierających inne ugrupowania.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?										
	Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	TVN24	Wiadomości, Tele-express, inne programy TVP1	Panorama, inne programy TVP2	TVP Info	Wydarzenia, inne programy Polsatu	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich/ nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć
	w procentach										
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	5	2	39	2	24	9	6	2	0	7	3
Koalicja Obywatelska	29	40	1	0	1	8	7	0	0	10	4
Lewica	21	26	0	0		4	11	0	0	28	11
Polska 2050 Szymona Hołowni	25	22	1	0	1	20	7	0	1	18	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość	7	10	7	0	2	10	14	2	2	40	5

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA WIARYGODNOŚCI TELEWIZYJNYCH PROGRAMÓW INFORMACYJNYCH I PUBLICYSTYCZNYCH

Tak jak w latach ubiegłych respondenci zostali poproszeni o ocenę wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info), w TVN (TVN, TVN24) oraz w Polsacie (Polsat, Polsat News). Udziałając odpowiedzi ankietowani posługiwali się 5-punktową skalą, na której „1” oznaczało, że są one niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie. Wyniki badania społecznej wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych wymienionych stacji prezentujemy w formie zagregowanej – odsetków osób deklarujących do nich zaufanie bądź brak zaufania oraz w postaci średnich na pięciopunktowej skali.

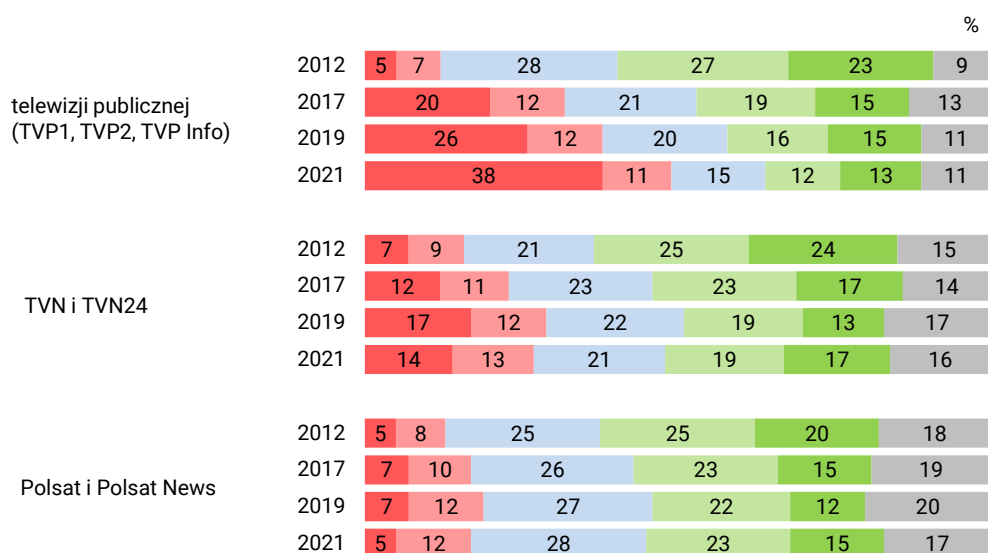
Za najbardziej wiarygodne uznawane są programy informacyjne i publicystyczne telewizji Polsat i Polsat News. W ciągu ostatnich dwóch lat ich postrzegana wiarygodność jeszcze wzrosła i jest oceniana podobnie jak w roku 2017. W ocenie blisko dwóch piątych badanych (38%) programy informacyjne i publicystyczne Polsat i Polsat News zasługują na zaufanie. Przeciwnego zdania jest 17% ankietowanych. Niska na tle pozostałych telewizji wartość odchylenia standardowego od średniej na skali świadczy o tym, że programy Polsat i Polsat News budzą stosunkowo mało kontrowersji.

Pozytywne oceny przeważają także w odniesieniu do programów informacyjnych i publicystycznych TVN i TVN24. Jako godne zaufania odbiera je ogółem 36% badanych. Ich wiarygodność kwestionuje natomiast 27% respondentów. Także w przypadku kanałów telewizji TVN możemy mówić o poprawie notowań w stosunku do roku 2019.

Zdecydowanie najgorzej oceniana jest wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej. Ich oceny z biegiem czasu sukcesywnie się pogarszają. W tegorocznym badaniu zaufanie do programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej zadeklarował co czwarty ankietowany (25%, spadek o 6 punktów procentowych w stosunku do roku 2019). Z 38% do 49% wzrósł odsetek odbierających je jako mało wiarygodne lub w ogóle niewiarygodne.

CBOS

RYS. 3. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w:

Skala 1–5:

1 – niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie 2 – odpowiedź ambiwalentna 3 – odpowiedź ambiwalentna 4 – wiarygodne, zasługują na zaufanie 5 – wiarygodne, zasługują na zaufanie Trudno powiedzieć/ brak dostatecznej wiedzy na temat danego programu

Przedstawione dane pokazują, że w ostatnich latach na wiarygodności mocno straciła telewizja publiczna. Jeżeli jednak obecne oceny wszystkich uwzględnionych w badaniu nadawców telewizyjnych zestawimy z danymi z 2012 roku (a więc pochodzącym z innej „epoki” politycznej, z okresu rządów koalicji PO-PSL), to można stwierdzić, że straty wizerunkowe poniosły wszystkie najważniejsze stacje. W 2012 roku ich oceny były bardzo zbliżone do siebie: zaufanie do programów informacyjnych i publicystycznych każdej z telewizji deklarowało od 45% do 50%, brak zaufania – od 12% do 16%.

TABELA 3

Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych:	Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie	Odchylenie standardowe	Liczba osób*
– w telewizji Polsat i Polsat News			
X 2012	3,57	1,12	829
IV 2017	3,36	1,18	873
IV 2019	3,26	1,15	852
VIII 2021	3,37	1,12	948
– w TVN i TVN24			
X 2012	3,60	1,21	853
IV 2017	3,26	1,29	908
IV 2019	2,98	1,34	877
VIII 2021	3,14	1,36	966
– w telewizji publicznej – TVP1, TVP2, TVP Info			
X 2012	3,61	1,12	917
IV 2017	2,99	1,39	935
IV 2019	2,80	1,45	941
VIII 2021	2,47	1,51	1022

* Z obliczeń wyłączone zostały osoby niemające zdania na ten temat oraz nieoglądające programów informacyjnych i publicystycznych danej stacji telewizyjnej

Oceny wiarygodności poszczególnych stacji (przede wszystkim telewizji publicznej oraz TVN i TVN24) zależą przede wszystkim od orientacji politycznej i preferencji partyjnych. Programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej za godne zaufania uznają osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne i – przede wszystkim – wyborcy Prawa i Sprawiedliwości. Średnią na skali wiarygodności powyżej 3, wskazującą na pozytywny odbiór programów TVN i TVN24, rejestrujemy wśród badanych o orientacji lewicowej i centrowej oraz wśród niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych, a także wśród zwolenników Koalicji Obywatelskiej, Lewicy oraz Polski 2050 Szymona Hołowni. Programy informacyjne i publicystyczne Polsatu i Polsatu News są na ogół pozytywnie oceniane niezależnie od deklarowanych poglądów politycznych. Biorąc pod uwagę preferencje partyjne, średnią poniżej 3 uzyskały jedynie w elektoracie Konfederacji. Mimo to przez wyborców tego ugrupowania są oceniane lepiej niż programy pozostałych uwzględnionych w badaniu nadawców telewizyjnych.

TABELA 4

Deklarowane poglądy polityczne	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
Lewicowe	1,51	3,67	3,56
Centrowe	2,03	3,32	3,32
Prawicowe	3,40	2,43	3,24
Trudno powiedzieć	2,45	3,51	3,52

TABELA 5

Potencjalne elektoraty*	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	4,02	2,28	3,29
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	1,97	2,11	2,78
Polska 2050 Szymona Hołowni	1,36	3,67	3,69
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	1,30	4,09	3,51
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	1,26	3,81	3,56

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Nie jest zaskoczeniem silna zależność między głównym źródłem informacji telewizyjnych a oceną wiarygodności programów poszczególnych nadawców. Generalnie, oglądamy programy, do których mamy zaufanie. Badani, dla których najważniejszym źródłem informacji są programy telewizji publicznej, za wiarygodny uznają przede wszystkim przekaz telewizji publicznej, za najmniej wiarygodny – przekaz TVN i TVN24. Z kolei osoby, dla których głównym źródłem wiedzy na temat wydarzeń w kraju i na świecie są programy TVN i TVN24, darzą zaufaniem te właśnie stacje, jednocześnie nisko oceniając wiarygodność programów telewizji publicznej. Stali widzowie Polsatu i Polsatu News także najprzychylniej wypowiadają się na temat wybieranych przez siebie stacji, zaś oceniając konkurencyjnych nadawców – deklarują większe zaufanie do programów TVN i TVN24 niż do telewizji publicznej. Osoby, które nie potrafią wskazać jednego, głównego źródła swoich telewizyjnych informacji, stosunkowo najlepiej oceniają wiarygodność programów Polsatu i Polsatu News, najgorzej – telewizji publicznej.

TABELA 6

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:		
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News
	średnie ocen na skali 1–5		
TVP Info	4,20	2,00	2,99
Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP1)	3,97	2,41	3,22
Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	2,42	3,01	3,87
Polsat News	2,11	2,84	3,92
Fakty, inne programy TVN (poza TVN 24)	1,79	4,08	3,54
TVN24	1,44	4,27	3,49
Trudno powiedzieć	2,17	3,10	3,40

Na oceny wiarygodności głównych stacji telewizyjnych w różnym stopniu wpływają cechy społeczno-demograficzne. Zróżnicowanie opinii dotyczy przede wszystkim programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej, w bardzo niewielkim stopniu programów TVN i TVN24 oraz Polsat i Polsat News. Im starszy wiek, im mniejsza miejscowość zamieszkania oraz im niższy status społeczno-ekonomiczny (niższy poziom wykształcenia oraz mniejsze dochody *per capita* w gospodarstwie domowym), tym większa postrzegana wiarygodność programów telewizji publicznej.

PROGRAMY INFORMACYJNE – BEZSTRONNE CZY STRONNICZE?

Istotnym elementem wiarygodności mediów jest ich polityczna bezstronność. Z analiz wynika, że z reguły za najbardziej godne zaufania uważamy te programy, które oceniamy jako bezstronne, prezentujące racje i stanowiska różnych opcji politycznych.

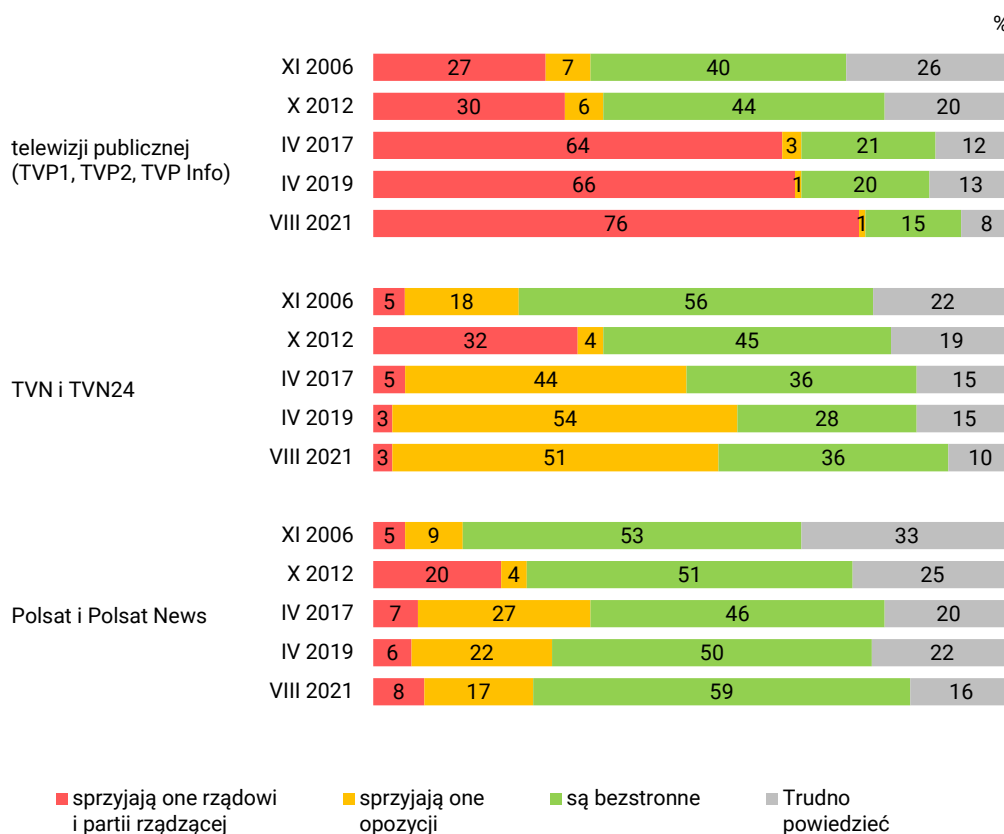
Najczęściej za bezstronne uznawane są programy informacyjne i publicystyczne telewizji Polsat i Polsat News – o tym, że nie faworyzują one żadnej opcji politycznej, przekonanych jest 59% widzów przynajmniej jednej z tych stacji. Pozostali częściej uważają, że sprzyjają one opozycji (17%) niż władzy (8%). W ciągu ostatnich lat Polsat utrwalił swój wizerunek źródła najbardziej neutralnych politycznie informacji.

W ocenie społecznej w programach informacyjnych i publicystycznych obu pozostałych nadawców przeważa jednostronny politycznie przekaz. Ponad połowa (51%) widzów TVN i TVN24 uważa, że programy tego nadawcy sprzyjają opozycji. Jako neutralne postrzega je 36% z nich. W ciągu ostatnich dwóch lat przybyło jednak osób przekonanych o bezstronności programów tych stacji.

Zaangażowanie polityczne najbardziej zauważalne jest w programach telewizji publicznej. Jeszcze więcej widzów tych stacji niż w latach ubiegłych uważa, że sprzyjają one rządzącym (76%), a tylko 15% postrzega je jako bezstronne.

RYS. 4. Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych [...]. Czy zwykle*:

ODPOWIEDZI OSÓB OGLĄDAJĄCYCH PROGRAMY INFORMACYJNE I PUBLICYSTYCZNE DANYCH STACJI TELEWIZYJNYCH

* Treść pytania z roku 2006 nieznacznie się różniła. Pytaliśmy o nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej, TVN oraz telewizji Polsat. W latach 2006 i 2012 jedna z odpowiedzi na pytanie brzmiała: „sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej”

Wyłączone zostały odpowiedzi badanych nieoglądających poszczególnych stacji telewizyjnych

Ocena nastawienia politycznego stacji telewizyjnych w znacznej mierze zależy od poglądów politycznych i preferencji partyjnych. Niemniej jednak sprzyjanie rządzącym przez telewizję publiczną dostrzegają nie tylko badani o lewicowych lub centrowych poglądach politycznych (odpowiednio 94% i 83% spośród tych, którzy oglądają jej programy), ale także większość osób identyfikujących się z prawicą (69%). Jednostronność programów telewizji publicznej zauważa także większość wyborców Prawa i Sprawiedliwości (58%). Bardziej zróżnicowane są oceny programów TVN i TVN24. Badani identyfikujący się z prawicą są dość jednoznaczni w ocenach i uważają, że sprzyjają one opozycji (72%). Ankietowani deklarujący lewicowe lub centrowe poglądy są podzieleni w opiniach i uważają, że programy TVN i TVN24 są bezstronne (odpowiednio 50% i 47%) albo, niemal równie często, twierdzą, że faworyzują one opozycję (odpowiednio 45% i 46%). O sprzyjaniu przez TVN i TVN24 opozycji przekonani są najczęściej wyborcy Konfederacji (88%) oraz Prawa i Sprawiedliwości (69%),

ale także duża część zwolenników Lewicy (53%) oraz Polski 2050 Szymona Hołowni (50%). O bezstronności programów tych stacji przekonani są w większości wyborcy Koalicji Obywatelskiej (64%).

Opinia o politycznej bezstronności Polsatu i Polsatu News przeważa wśród identyfikujących się ze wszystkimi opcjami ideowymi i wśród zwolenników wszystkich ugrupowań politycznych cieszących się obecnie największym poparciem społecznym.

Ocena nastawienia politycznego programów poszczególnych nadawców zależy od głównego źródła telewizyjnych informacji respondentów. Stali widzowie każdej ze stacji częściej niż inni skłonni są oceniać jej programy jako bezstronne. Mimo tej prawidłowości, warto zwrócić uwagę, że o ile osoby, dla których głównym źródłem codziennych wiadomości są programy stacji komercyjnych, w większości uważają, że najchętniej wybierane przez nich programy nie faworyzują żadnej opcji politycznej (szczególnie często tego zdania są widzowie Polsatu i Polsatu News), o tyle ponad połowa badanych czerpiących informacje przede wszystkim z TVP1 i TVP Info uważa, że programy telewizji publicznej sprzyjają rządowi i rządzącej partii. Można powiedzieć, że we wszystkich grupach wyróżnionych w analizach ze względu na główne źródło codziennych telewizyjnych informacji dominuje przekonanie, że programy telewizji publicznej faworyzują rządzących, i jednocześnie przeważa pogląd o bezstronności programów Polsatu i Polsatu News. Z kolei programy TVN i TVN24 są uznawane za bezstronne jedynie przez osoby preferujące je jako źródło informacji. Osoby chętniej wybierające telewizję publiczną oraz Polsat i Polsat News sądzą na ogół, że programy TVN i TVN24 sprzyjają opozycji.

TABELA 7

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych w telewizji publicznej (programy: TVP1, TVP2, TVP Info)? Czy zwykle:			
	sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	sprzyjają one opozycji	są bezstronne	Trudno powiedzieć
	w procentach			
TVP Info	53	1	37	9
Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP1)	53	1	30	16
Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	85	2	9	4
Polsat News	80	1	15	4
Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	91	0	6	3
TVN24	93	1	3	3
Trudno powiedzieć	76	0	14	10

Wyłączone zostały odpowiedzi badanych nieoglądających poszczególnych stacji telewizyjnych

TABELA 8

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych w TVN i TVN 24? Czy zwykle:			
	sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	sprzyjają one opozycji	są bezstronne	Trudno powiedzieć
	w procentach			
TVP Info	2	81	5	12
Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedyńki (TVP1)	4	55	22	19
Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	1	64	25	10
Polsat News	6	63	28	3
Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	5	27	65	3
TVN24	1	27	68	4
Trudno powiedzieć	0	63	25	12

Wyłączone zostały odpowiedzi badanych nieoglądających poszczególnych stacji telewizyjnych

TABELA 9

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?	Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych w telewizji Polsat i Polsat News? Czy zwykle:			
	sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	sprzyjają one opozycji	są bezstronne	Trudno powiedzieć
	w procentach			
TVP Info	5	35	52	8
Wiadomości, Teleexpress i inne programy telewizyjnej Jedyńki (TVP1)	7	28	42	23
Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	5	8	77	10
Polsat News	6	4	84	6
Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)	7	15	63	15
TVN24	15	9	62	14
Trudno powiedzieć	2	9	49	40

Wyłączone zostały odpowiedzi badanych nieoglądających poszczególnych stacji telewizyjnych

Telewizja wciąż pozostaje dla Polaków głównym źródłem informacji o bieżących wydarzeniach. Niemniej jednak wśród osób do 45 roku życia jej miejsce zajmuje już internet. Spośród największych nadawców, głównym źródłem informacji dla największej grupy badanych są programy TVN i TVN24, w drugiej kolejności – programy telewizji publicznej, a w trzeciej – Polsat i Polsat News.

Spośród głównych nadawców telewizyjnych w Polsce najlepiej oceniane są programy informacyjne i publicystyczne Polsatu i Polsatu News. W ocenie większości dorosłych Polaków programy tych stacji nie faworyzują żadnej opcji politycznej, a ich postrzegana wiarygodność jest większa niż w przypadku konkurencyjnych stacji. Mniejsze zaufanie budzą programy TVN i TVN24, które w ocenie społecznej prezentują przede wszystkim punkt widzenia opozycji. Zdecydowanie najgorzej odbierane – jako mało wiarygodne oraz jednostronne – są programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej. Krytycyzm w ocenie programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej pogłębił się jeszcze od 2019 roku. Stali widzowie programów telewizji publicznej oceniają je jako godne zaufania, mimo że także oni dostrzegają ich prorządowe nastawienie.

Opracowały

Małgorzata Omyła-Rudzka

Beata Roguska

TABELA 1

		Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?											Liczba osób
		Fakty, inne programy TVN (poza TVN 24)	TVN24	Wiadomości, Tele-express i inne programy telewizyjnej Jedynki (TVP1)	Panorama i inne programy telewizyjnej Dwójki (TVP2)	TVP Info	Wydarzenia i inne programy Polsatu (poza Polsat News)	Polsat News	Telewizja Trwam, Radio Maryja	Telewizja Republika	Żadna z nich, nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		16	14	16	1	8	11	8	1	0	19	5	1151
Płeć	Mężczyźni	14	12	15	1	9	13	8	1	0	20	5	539
	Kobiety	18	16	16	2	7	9	8	1	0	17	5	612
Wiek	18–24 lata	16	12	5	1	2	7	12		1	39	5	115
	25–34	16	9	7	1	3	14	9			33	6	196
	35–44	20	12	10	0	5	11	9	1	0	26	5	219
	45–54	18	15	16	2	9	14	9	1	1	11	5	174
	55–64	12	23	17	2	11	12	8	1		9	5	190
	65 lat i więcej	15	13	31	3	15	8	3	3		5	3	256
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	9	21	1	9	14	9	2		16	5	467
	Miasto do 19 999	11	20	19	1	11	11	7	1	0	14	5	156
	20 000 – 99 999	18	13	14	2	9	11	6	1	1	21	5	241
	100 000 – 499 999	18	18	10	1	6	8	9	1		26	3	171
	500 000 i więcej mieszk.	20	22	6	2	6	5	8			23	8	117
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	13	7	32	1	9	9	7	6		13	3	191
	Zasadnicze zawodowe	17	10	26	3	10	16	5	1		8	4	257
	Średnie	18	19	10	1	7	11	9	0	0	19	5	370
	Wyższe	16	16	4	1	8	9	9	1	0	30	6	332
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	19	4	1	4	10	8	1		35	7	141
	Średni personel, technicy	14	15	10	1	2	9	15		2	23	8	47
	Pracownicy adm.-biurowi	19	17	4		9	10	10		1	24	6	88
	Pracownicy usług	24	9	7	1	8	9	11		1	27	2	75
	Robotnicy wykwalifikowani	24	10	10	1	3	20	10			17	4	114
	Robotnicy niewykwalifik.	24	13	11	2	9	8	8			22	3	44
	Rolnicy	13	4	26	2	7	20	8	6		8	7	53
	Pracujący na własny rach.	10	12	9		11	16	9			29	4	64
	Bezrobotni	16	14	8		8	18	6			30		20
	Emeryci	14	16	29	3	15	9	5	2		4	3	312
	Renciści	9	13	31	3	9	8	3	7		11	8	55
	Uczniowie i studenci	11	16	6			6	12			42	7	52
	Gospodynie domowe i inni	23	11	17	1	4	10	9			20	5	85
	inst. państw., publicznej	16	15	8	1	10	11	9	1	1	24	5	157
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	17	9	1	1	15	11		1	22	5	99
	sekt. prywat. poza rolnict.	18	12	6	1	6	12	10		0	29	5	316
	prywatnym gosp. rolnym	11	6	22		10	23	5	7		7	8	58
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	16	5	18	2	7	19	10	3		15	5	91
	Od 1000 zł do 1499 zł	20	7	24	1	9	9	10	3	1	16	1	166
	Od 1500 zł do 1999 zł	12	16	20	3	13	14	6	2		11	4	185
	Od 2000 zł do 2999 zł	19	16	16	1	12	7	7	1	0	17	4	161
	3000 zł i więcej	16	19	5	0	4	10	12	0	1	26	6	168
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	7	23	2	9	18	10	4		12	3	68
	Średnie	16	17	17	1	7	10	6	2	0	16	6	432
	Dobre	16	13	14	1	9	11	9	1	0	21	4	651
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	11	37		9	11	2	16		6	5	46
	Raz w tygodniu	11	10	24	2	14	12	8	1		12	5	439
	1–2 razy w miesiącu	14	11	17	2	9	15	8			20	4	118
	Kilka razy w roku	20	16	11	1	5	13	11	1	1	18	2	253
	W ogóle nie uczestniczy	23	20	4	1	2	7	5		0	30	6	269
Poglądy polityczne	Lewica	24	23	5		2	13	10	1	1	17	5	236
	Centrum	15	19	10	1	4	14	9	1		22	6	285
	Prawica	11	7	28	3	19	8	8	1	0	12	2	394
	Trudno powiedzieć	17	9	14	1	3	13	5	2		27	7	192

TABELA 2

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej (programy: TVP1, TVP2, TVP Info)?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		2,47	1,51	1022
Płeć	Mężczyźni	2,44	1,50	501
	Kobiety	2,49	1,51	521
Wiek	18–24 lata	1,71	1,01	103
	25–34	2,08	1,27	172
	35–44	2,24	1,44	190
	45–54	2,37	1,45	158
	55–64	2,72	1,58	169
	65 lat i więcej	3,17	1,60	229
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,75	1,51	418
	Miasto do 19 999	2,57	1,61	138
	20 000 – 99 999	2,44	1,47	217
	100 000 – 499 999	2,05	1,37	148
	500 000 i więcej mieszk.	1,86	1,33	101
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3,29	1,65	166
	Zasadnicze zawodowe	3,01	1,44	240
	Średnie	2,14	1,35	333
	Wyższe	1,91	1,29	283
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1,70	1,16	119
	Średni personel, technicy	2,00	1,22	44
	Pracownicy adm.-biurowi	1,96	1,27	74
	Pracownicy usług	2,00	1,18	67
	Robotnicy wykwalifikowani	2,26	1,25	106
	Robotnicy niewykwalifik.	2,86	1,26	35
	Rolnicy	3,12	1,52	51
	Pracujący na własny rach.	1,92	1,26	58
	Bezrobotni	2,41	1,70	17
	Emeryci	3,10	1,62	280
	Renciści	3,14	1,53	51
	Uczniowie i studenci	1,69	,96	48
	Gospodynie domowe i inni	2,66	1,67	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2,32	1,35	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2,01	1,23	82
	sekt. pryw. poza rolnict.	1,88	1,17	280
	prywatnym gosp. rolnym	2,96	1,52	57
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	2,95	1,43	83
	Od 1000 zł do 1499 zł	2,76	1,54	152
	Od 1500 zł do 1999 zł	2,78	1,53	167
	Od 2000 zł do 2999 zł	2,43	1,56	146
	3000 zł i więcej	1,69	1,16	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	2,47	1,53	63
	Średnie	2,49	1,49	375
	Dobre	2,46	1,52	584
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3,35	1,46	41
	Raz w tygodniu	2,97	1,52	401
	1–2 razy w miesiącu	2,74	1,35	105
	Kilka razy w roku	2,11	1,38	220
	W ogóle nie uczestniczy	1,69	1,19	234
Poglądy polityczne	Lewica	1,51	1,02	218
	Centrum	2,03	1,21	259
	Prawica	3,40	1,43	368
	Trudno powiedzieć	2,45	1,52	148

TABELA 3

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w TVN i TVN 24?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		3,14	1,36	966
Płeć	Mężczyźni	2,95	1,35	472
	Kobiety	3,33	1,35	494
Wiek	18–24 lata	2,94	1,22	100
	25–34	3,05	1,17	167
	35–44	3,22	1,30	190
	45–54	3,17	1,40	153
	55–64	3,27	1,44	164
	65 lat i więcej	3,13	1,53	192
Miejsce zamieszkania	Wieś	3,04	1,33	378
	Miasto do 19 999	3,21	1,53	133
	20 000 – 99 999	3,07	1,36	207
	100 000 – 499 999	3,17	1,33	146
	500 000 i więcej mieszk.	3,57	1,24	101
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3,31	1,49	147
	Zasadnicze zawodowe	3,09	1,42	213
	Średnie	3,15	1,30	320
	Wyższe	3,09	1,31	287
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2,99	1,26	121
	Średni personel, technicy	2,81	1,21	42
	Pracownicy adm.-biurowi	3,10	1,31	73
	Pracownicy usług	3,07	1,34	67
	Robotnicy wykwalifikowani	3,03	1,20	107
	Robotnicy niewykwalifik.	3,66	1,20	36
	Rolnicy	2,87	1,39	37
	Pracujący na własny rach.	2,87	1,23	59
	Bezrobotni	2,93	1,68	18
	Emeryci	3,21	1,52	246
	Renciści	3,34	1,45	46
	Uczniowie i studenci	3,00	1,15	47
	Gospodynie domowe i inni	3,86	1,22	66
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3,09	1,35	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3,07	1,31	82
	sekt. pryw. poza rolnict.	2,99	1,20	283
	prywatnym gosp. rolnym	3,17	1,30	44
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	3,51	1,38	71
	Od 1000 zł do 1499 zł	3,15	1,46	134
	Od 1500 zł do 1999 zł	3,07	1,34	163
	Od 2000 zł do 2999 zł	2,95	1,45	141
	3000 zł i więcej	3,14	1,24	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	3,02	1,68	59
	Średnie	3,25	1,35	352
	Dobre	3,09	1,33	556
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2,49	1,48	31
	Raz w tygodniu	2,89	1,37	357
	1–2 razy w miesiącu	3,02	1,36	98
	Kilka razy w roku	3,23	1,32	222
	W ogóle nie uczestniczy	3,53	1,26	237
Poglądy polityczne	Lewica	3,67	1,13	225
	Centrum	3,32	1,21	258
	Prawica	2,43	1,37	322
	Trudno powiedzieć	3,51	1,26	134

TABELA 4

		Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji Polsat i Polsat News?		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		3,37	1,12	948
Płeć	Mężczyźni	3,27	1,11	479
	Kobiety	3,48	1,12	469
Wiek	18–24 lata	3,20	1,19	96
	25–34	3,34	1,10	160
	35–44	3,39	1,13	190
	45–54	3,20	1,07	149
	55–64	3,43	1,12	166
	65 lat i więcej	3,55	1,13	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	3,36	1,15	382
	Miasto do 19 999	3,48	1,25	125
	20 000 – 99 999	3,36	1,04	203
	100 000 – 499 999	3,27	1,08	140
	500 000 i więcej mieszk.	3,44	1,09	98
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3,70	1,23	137
	Zasadnicze zawodowe	3,44	1,14	225
	Średnie	3,27	1,06	308
	Wyższe	3,27	1,09	277
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3,20	,98	122
	Średni personel, technicy	2,79	,98	41
	Pracownicy adm.-biurowi	3,35	1,12	73
	Pracownicy usług	3,16	1,15	63
	Robotnicy wykwalifikowani	3,29	1,09	104
	Robotnicy niewykwalifik.	3,52	1,06	37
	Rolnicy	3,22	1,09	43
	Pracujący na własny rach.	3,16	1,22	57
	Bezrobotni	3,09	1,62	19
	Emeryci	3,57	1,10	241
	Renciści	3,67	1,15	47
	Uczniowie i studenci	3,22	1,14	44
	Gospodynie domowe i inni	3,88	1,04	59
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3,23	1,09	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3,18	1,14	79
	sekt. pryw. poza rolnict.	3,21	1,08	277
	prywatnym gosp. rolnym	3,44	1,11	50
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	3,50	1,06	73
	Od 1000 zł do 1499 zł	3,50	1,22	134
	Od 1500 zł do 1999 zł	3,27	1,17	159
	Od 2000 zł do 2999 zł	3,23	1,09	142
	3000 zł i więcej	3,28	1,04	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	3,04	1,34	60
	Średnie	3,42	1,06	350
	Dobre	3,37	1,13	538
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3,26	1,14	34
	Raz w tygodniu	3,41	1,08	360
	1–2 razy w miesiącu	3,31	1,06	104
	Kilka razy w roku	3,39	1,11	213
	W ogóle nie uczestniczy	3,32	1,23	218
Poglądy polityczne	Lewica	3,56	1,10	213
	Centrum	3,32	1,04	247
	Prawica	3,24	1,12	327
	Trudno powiedzieć	3,52	1,25	132